

Tjekliste til etablering af vintersæd

Optimal afgrødeetablering kræver god driftsledelse og korrekt brug af maskinerne. Det er altafgørende, at du kommer ud af traktoren, så du kan forholde dig kritisk til den håndværksmæssige kvalitet af såarbejdet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Der etableres årligt knapt én million hektar med vintersæd i Danmark. Det gælder derfor om at udnytte de relativt få gode sådage til at få etableret afgrøden bedst muligt. Da vinterhvede arealmæssigt fylder meget på mange bedrifter, vil det ikke være muligt at så alle marker på optimalt tidspunkt. Du kan med fordel udarbejde et overslag over, hvor stort et areal det realistisk set vil være muligt at tilså i rette tid med bedriftens maskinpark.

Start med at så 1. års hveden, så snart der er mulighed for at etablere et godt såbed i september måned. Husk altid at reducere plantetallet ved tidlig såning. Husk på at det er langt bedre at så i et veltilberedt såbed end at så inden en bestemt dato. Sløseri i forbindelse med etableringen straffes ofte hårdt og koster som regel udbytte.

Vinterbyg er den af vintersædsarterne, der er mindst fleksibel mht. såtidspunktet. Det tilstræbes normalt at så vinterbyg i perioden 10.-20. september.

Vinterrug og tritcale kan sås i hele september, og kan derfor passes ind i planen med en stor grad af fleksibilitet. Arealer med f.eks. store græsukrudsproblemer bør sås til sidst, da en sen såning hæmmer spiringen af ukrudt væsentligt. Se mere om [såtider i vintersædsarterne](#) (kræver login).

Vejen til succes

Bevar fokus: En optimal afgrødeetablering kræver god driftsledelse, og der skal være tid til at gøre arbejdet ordentligt. Maskinerne skal bruges korrekt, på det rigtige tidspunkt og ikke mindst i den rigtige arbejdsdybde.

Følg op: Når såarbejdet går i gang er det derfor meget vigtigt, at du husker at komme ud af traktoren og vurdere den håndværksmæssige kvalitet i afgrødeetableringen – også selvom du har travlt!

Tjeklisten her kan være en hjælp – både før, under og efter vintersædetableringen (kan også hentes som [pdf](#)):

Sådan får du succes med afgrødeetablering af korn (Sæt kryds):	
☐	Bestil såsæd i god tid og få evt. hjemmeavlet såsæd testet for spireevne og bejdsebehov.
☐	Klargør maskinerne i god tid.
☐	Vent til de øverste cm af jorden smuldrer mellem fingrene og såbedet er tjenligt.
☐	Så aldrig lige før udsigt til kraftig nedbør.
☐	Hold et så lavt dæktryk som muligt og brug tvillingmontering.
☐	Vent med at pløje foragre til hovedarealet er tilsået.
☐	Harv en ekstra gang på tværs på lerede, muldfattige bakketoppe.
☐	Harv ikke dybere end sådybden.
☐	Undgå for intensiv bearbejdning af lettere jorde.
☐	Nedsæt evt. omdrejningerne på pto, hvis du bruger rotorharve.
☐	Vær omhyggelig med indsåningen, så du rammer det tilstræbte plantetal – og tilpas udsædsmængden efter sådato.
☐	Tilpas hastigheden. Såmaskiner med slæbeskær kan normalt ikke arbejde med over 8-9 km pr. time, alt efter jordtype.
☐	Hold en ensartet sådybde på 4 cm i hele marken.
☐	Tjek sådybden jævnligt – især når du skifter mellem marker og/eller jordtyper.

Når vintersæden er spiret frem, bør du evaluere indsatsen Er der: (Sæt kryds):

☐	En ensartet plantebestand?
☐	

Det rette plantetal? Områder i marken med dårlig fremspiring, og hvad er i så fald årsagen?

Notér forbedringsmulighederne ned, så du husker det – og kan gøre det endnu bedre næste år!

By Rich Haddock